

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: 1 kor. 50 fill. Vidéken: 1 kor. 50 fill. Egy hóra: 1 kor. 50 fill. Negyedévre: 4 kor. 50 fill.		Dr. MEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és Kiadóiroda: DEBRECEN, Piacz-utca 49. szám.
--	--	---	--

Glosszák a helyzethez

Debrecen, június 18.

Óvakodjunk a koalícióktól! A figyelmeztetés szinte felesleges. Az ország már egy ízben olyan keserves tapasztalatokat tett egy ilyen alakulással, hogy a hasonló konglomeratum pusztá nevének hallatára is összeressen. Nem a koalíciós kormányt akarjuk mi most támadni. Az a kormány is igyekezett az ország javára dolgozni s a tagjai között helyet foglaló erős talentumok alkotó erejét a nemzet érdekében akarta gyümölcsöztetni. A miniszteriumot támogató alakulás azonban olyan t. ermézetellenes volt, hogy még a saját kormányának kormányzóképeségét is megbénította. Hazug volt a szituáció; az egész alakulásnak nem volt egyéb alapja, mint a hatalom együttes gyakorlása. Ez pedig egy kormánynak politikai felépítésére nem elegendő alap, mert előbb-utóbb féltékenykedésre és torzsalkodásra vezet. Így történt, hogy az egész rezsim minden külső támadás híján is, ellenzéki ostrom nélkül is, önmagában és önmagától összeomlott. Fatalis tévedésben volt hát Hadik János, amikor a főrendiházban azt állította, hogy a koalíció azon pusztult el, mert mások olcsóbban kínálkoztak. Ez már csak azért sincs így, mert hiszen az urak nem is voltak olyan nagyon drágák. Az egyik szárnyuk katonai téren volt olesó, a másik gazdaságiakban. A végén pedig valamennyien megcsinálták a rossz kiegyezést és felfelték a kvótát. Legfeljebb hát az ország urak voltak a drágák.

Az egész témát pedig csak azért érintjük, mert rá akarunk mutatni, hogy a koalíciónak attól a második kiadásától, mely most a szemeink előtt formálódott össze, az ország nem remélhet többet, mint a mennyit az első nyújtott. Sőt ez a most összekalapált konglomeratum még hazugabb, még széthuzóbb, mint az elődje volt. Már a születése egy nagy hazugság volt. Ugy született, hogy Kossuthék, Justhék és Károlyi Mihályék állítólag megállapodtak egy azonos választójogi programban.

Valójában azonban nem állapodtak meg, mert letesszük rá az esküt, hogy Justh Gyula még ma is más választójogot akar, mint Apponyi. Hiszen az egész megegyezésüknek hamis a kiindulása. Mert Apponyi a tervezethez csak abban járult hozzá,

hogy az két és fél millió szavazót kreál. A miniszterelnök pedig adatokkal megdöntötlenül igazolta, hogy az ellenzék tervezete alapján közel három millió lesz a szavazó. Joggal kérdezzük tehát: fennáll-e még az Apponyi hozzájárulása? Avagy inkább az Andrássy Gyula gróf kérdését vessük fel, melyet épen a választójogi ellentétek hasonlóan aggasztó áthidalásáról elmélkedvén, vetett fel: hát már minden humbug Magyarországon?

Ime egy szándékosan nyitva hagyott félreértés ingatag alapján született meg az új koalíció! Szét kell hullani abban a pillanatban, amikor majd egy konkrét választójogi törvényjavaslathoz állást kell foglalni.

És itt érkezünk el a tulajdonképpeni problémához, amelyen nézetünk szerint az egész szituáció megfordult.

Mire a képviselőház az őszre összejön a kormány előlép a maga választójogi törvényjavaslatával. Mit fog csinálni vajon az ellenzék? Fenn fogja-e tartani azt a ma követett taktikáját, hogy a képviselőház üléseitől magát távol tartja? Hát lehetséges az, hogy a parlamentben a népképviselő új alapjairól folyjon a tárgyalás s az ellenzék a maga jószántából, az Országgyűlés kávéházából figyelje a tanácskozásokat? Politikai öngyilkossággal volna ez egyenlő. Nem is képzelhető el.

Kétségtelen, hogy az ellenzék az őszszel azon fogja magát észrevenni, hogy kellemetlen zsákutcába jutott s hogy bizony rekonszideráció alá kell venni a taktikáját. Mert, ha egy oppozíciónak a választóreform tárgyalásától magát abszéntálnia nem lehet, még kevésbé lehet egy liberális és demokratikus szellemű parlamenti reform elintézését sippal, dobbal és nádi hegedűvel megakadályozni. Ez a politikai lehetetlenségek közé tartozik s a többség nem is kívánhatna a maga részére nagyobb politikai előnyt, mint hogy ezt az urak megkíséreljék.

Ismételjük, nem hisszük, hogy erre sor kerül.

Azon a napon pedig, amelyiken az ellenzéknek állást kell majd foglalnia a konkrét választóreformhoz, megkondul az új koalíció lélelkarangja. A torzszülöttnék így hosszú életet jósolni nem lehet. „Szegegy kicsi féreg, nem tudott megnőni.”

Az új ülés

A képviselőház ülése.

A mai ülésen rekesztették be királyi kéziratot a képviselőház ülészakát és nyitották meg mindjárt az újat, amelyen az újonc jutalékot fogja megszavazni a képviselőház.

Az ülés előtt megkísérelték a kitiltott képviselők, hogy újra bejussanak a Házba sipolni, kereplőzni és lármázni, de nem juthattak be az ülésterembe, ahol azután békében, csendben folyt le az ülés, amelyről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Tisza István gróf az ülést fél 11 órakor nyitotta meg.

Jelentette, hogy Ováry Ferenc egészségi okokból 60 napi szabadságot kért. A képviselőház a kért szabadságot megadta.

Majd közölte a főrendiház átiratát a letergvalt törvényjavaslatok tárgyában. Tüdo másul szolgál.

Rosenberg Gyula önmaga ellen összeférhetetlenségi bejelentést tett, melyet az összeférhetetlenségi állandó bizottságnak adnak ki.

Lukács László miniszterelnök emelkedett szólásra és királyi kéziratot tartva kezében, kérte annak felolvasását.

Mihályi Péter jegyző felolvasta a királyi kéziratot, amelynek szövege a következő:

„Mi Első Ferenc József Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya. Hü Magyarországunk és társországai zászlósainak, egyházi és világi főrendinek és képviselőinek, akik az általunk 1910. évi június hó 21-ére Budapest székesfővárosunkba összehívott országgyűléstet egybegyűlve, királyi üdvözlésünket kedvelt Híveik! Midőn magyar miniszteriumunk előterjesztésére az általunk 1910. évi június hó 25-én megnyitott országgyűlésnek első ülészakát ezennel berekesztjük, egy szersmind a második ülészakát az évi június hó 19-re összehívottunk nyilvánítottuk. Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajtandók maradunk.” Kelt Bécsben, ezekenkeresztizenkettedik évi június hó tizennyolcadikán.

Ferencz Józsefs. k. Lukács László s. k.

A képviselőház tudomásul vette.

A holnapi ülés.

Tisza István gróf a házszabályok 23. szakaszára hivatkozva javasolta, hogy a Ház holnap alakuljon me.

A holnapi ülés délelőtt 10 órakor lesz és napirendjén a Ház tisztikarának megválasztása szerepel.

A jegyzőkönyv hitfelesítése után az ülés háromnegyed 11 órakor véget ért.

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piacz- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sörcsapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kitűnő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zombestély.

Csépléseket elvállalok

Ehrenreich Sámuel
Arany János-u. 37.

A közgyűlés előkészítése

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Ma délután három órakor tartotta meg ülését a jog- és pénzügyi bizottság, tárgyalván több olyan fontos ügyet, amelyek a közgyűlés elé kerülnek. Ezek közt a köztisztasági és közegészségügyi szabályrendelet-tervezet s a városi önbiztosítás dolgát is.

Az állam által teljesített munkákért kívánt ellenszolgáltatás ügyét nem tárgyalták, mert az újabban a számvevőségtől bekért részletes kimutatással nem készültek el.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Jelen voltak Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöke alatt Magoss György dr., Kondor Kálmán h. főszámvevő, Fejér Ferenc dr., János József, Szikszói-Szabó László dr., Tóth István és Vásáry István dr. jegyző.

Segély az árvizkárosultaknak.

Az ülés megnyitása után Vásáry István dr. jegyző ismertette a belügyminiszter országos leiratát, hogy a szatmármegyei, különösen a panyolai árvizkárosultakat segítse a törvényhatóságok. E rendelet alapján Debrecen városát is fölhívta segélyezésre. — A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy 500 koronát adion az árviz által sújtottaknak.

A Sziv-utcai óvoda átvételét az alapon kérte a református egyház, hogy nem tudja fenntartani tovább. Különben eddig is a város fedezte a dologi kiadásokat. A kérdés tárgyalására kiküldött bizottság az óvodák államosítását javasolta s addig is az óvodák városi kezelésbe vételét javasolta. Ezt a javaslatot a jog- és pénzügyi bizottság is elfogadta és elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek is.

Az embervásár.

Tudvalevő, hogy a Csapó-utcai csoportosulást a hatóság megszüntette, különösen — eltekintve a szokatlan, elavult s régi helytelen szokás tarthatatlanságától — azért is, mert a helyi vasút igazgatósága átírt, hogy a csoportosulás akadályozza a forgalmat és veszedelmes is, mert könnyen fordul elő szerencsétlenség. A tanács meg is szüntette a csoportosulást és az embervásárt az Árpád-térre helyezte át. Ez ellen többen felterjesztéssel, majd az ezt elutasító határozat ellen

most a közgyűléshez újabb felebbezéssel éltek azzal, hogy a polgároknak szükségük van e gyülekező helyre.

Magoss György dr. főügyész a Vecsey-ház előtti teret jelölte ki, kérdi, nem alkalmas az.

Rostás István főkapitány kéri: tartsák fenn a régi határozatot. Eddig is három szerencsétlenség történt, véletlen szerencse, hogy azok nem voltak halálosak. Örvedetes, hogy végre a forgalmat akadályozó csoportosulást el lehetett legalább nagyrészen terelni, ha most visszahozzák az embervásárt a Vecsey-ház elé, mert ott nemsokára fölépül a város legszebb épülete, az új Bika s ott nem találhat helyet az emberi csoportosulás. És ha visszaeresztik az embervásárt a Vecsey-ház elé, akkor onnan lassanként visszahúzódnak. A munkás és munkaadó az Árpád-térre is megtalálják egymást és egyiket sem éri veszteség.

A népszálló.

Jánosi Zoltán helyesli az intézkedést. De ezzel kapcsolatban kéri, hogy a mai intézkedés ne legyen végleges, hanem — miután most Debrecen városának pénzügyei a jelen viszonyok közt nem engedik meg az ez irányban való gondoskodást — a jövőben egy népház építéséről gondoskodjék a város, amely e kérdésnek végleges megoldása legyen.

Rostás István főkapitány erre megjegyzi, hogy egy népház és népszálló létesítéséről régen gondolkodik már, szakértővel is tárgyalt s úgy tartaná helyesnek, hogy a kérdést társadalmi uton oldják meg. Már gyűjti is a statisztikai adatokat s legközelebbi javaslatát be fogja terjeszteni és pedig — ismétli — hogy a népházat a népszállóval együtt akarja megoldani.

A bizottság ezután egyhanguan kimondta, hogy a közgyűlésnek a felebbezés elutasítását fogja javasolni.

Az államsegély.

A belügyi tárca 1911. évi költségelőirányzatában a városok segélyezésére felvett harmadik millió koronából Debrecen részére adott összeg csekélysége s az állam helyett teljesített munkákért s azokkal fölmerülő kiadások fejében megfelelő anyagi ellenszolgáltatás adása érdekében tervezett fölterjesztés ügyét, tekintettel arra, hogy e két ügy összefügg és hogy a kimutatás még nincs kész, levették a napirendről.

— Nem tudok dolgozni.

A másik felnézett rá, elcsodálkozott, azután tovább tanult.

— Nem tudok tanulni, — mondta még egyszer.

A másik becsapta a füzetet és ránézett. — Te? Te nem tudsz tanulni? — kérdezte.

Az egyik: Én.

A másik: Miért nem tudsz tanulni? Mi történt veled? Hiszen sohasem zavart még meg semmi. Beteg vagy?

Az egyik: Nem.

A másik: Meleg van talán a szobában?

Az egyik: Nem. Semmi bajom.

Mind a ketten hallgattak.

Az egyik lassan, dühösen mondja: Megcsókolt egy leány.

A másik (elmosolyodik): Ezért nem tudtal tanulni? Örülj neki. Örülj. Éltél legalább. Láncsókot kaptál ebben a diáknvomeruságban. Fehér, egyetlen leánycsókot. Örülj neki és légy nyugodt. Az már a tied. Az a csók a tied. Még szebb lesz, ha többet kapsz. Tanuljunk tovább.

Kinyitotta a füzetet. Beleháitja a fejét és ajkai mozogni kezdenek.

Társa nem néz bele a könyvbe, mély lélegzetet vesz, többször kinyitja a száját, mint ha beszélni akarna, végre megszólal:

— Ha nem kapok több csókot . . .

Az önbiztosítás.

Évek óta foglalkozik a város az önbiztosítás gondolatával, amelyre vonatkozóan Ronesik Lajos akkor még főszámvevő és Vargha Elemér dr. tanácsnok tervezetet készítettek, amely most került a jog- és pénzügyi bizottság elé. A jelentés szerint tíz év alatt a város 176000 koronát fizetett ki biztosítási díjban. Ebből károkért 24000 korona térült meg, így tehát a város 150000 koronát fizetett a biztosítási díjban hiába. Ez az összeg megtakarítható lett volna, annál is inkább, mert, mint husz évi tapasztalat mutatja, nagyobb kár Debrecen városát nem érte. Itt csak az a veszedelem állhat elő, hogy az első esetben nagyobb kár éri a várost, de ez esetben is évi 10000 korona befizetéssel, a mennyiben eddig is a biztosítás körül, lassanként a kár megtérülne. A biztosítási alap létesítésére a községi adóalappól kell kivenni 500000 koronát.

A kérdéshez Magoss György dr., Jánosi Zoltán, Tóth István szólalt föl, akiknek hozzászólása után a bizottság az önbiztosítás megalkotását javasolja a közgyűlésnek.

A közegészségügyi szabályrendelet.

Tüdős Kálmán dr. terjesztette elő ezután a köztisztaságról és közegészségről alkotott szabályrendeletet, amelynek tartalmát, valamint a főkapitány által javasolt pótlásokat már ismertettük. Hosszabb vita indult meg a bérházak kapualjainak és lépcsőházának éjjeli világításáról, amelyet kötelezően kíván kimondatni a bizottság. Különös gondot kíván fordítani a lakók biztonságának lehetőségéről, az utcai tisztaságról és a piaci rendről, valamint az élelmiszerek tisztántartásáról való gondoskodásra.

A tervezetet a bizottság elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

— **Görgey Arthur Tisza Istvánhoz.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Görgey Arthur tábornok sajátkezű levélben gratulált Tisza István grófnak szerencsés megmenekülése alkalmából.

Görgey levele következőképen hangzik:

Kegyelmes uram!

Hála tölti el lelkemet, mert a golyók egyike sem érte. A mindenek Ura továbbra is óvja és áldja kitartását.

Visegrád, 1912. június 11.

Görgey Arthur.

Két diák

Irta: Radó István.

Szürkéssárga, mély homály töltötte meg a meleg, de merev diákszobát. Sokszini táblás könyvek, kockásfedelű füzetek, apró papírszeletek fedték be nagyrészt e szobának.

A szoba közepén kimért, egyszerű, lelketlen asztal állott. Most nem volt lelke semminek. Máskor minden könyv, minden papírlap élte az ő életét, azt az életet, amelyet ez az egész összetartó, homályos diákszoba élt. — Most minden papírlap külön feküdt, a könyveket élesen választották el a máskor erős, szoros harmóniába olvadó színek. Élettelen volt a szoba és durva, fojtogató, vad a levegője.

Néha egy-egy félig elmormogott szó tette még izgatottabbá a szobát. Élettelenül feszült, izgatott volt minden.

Az asztal mellett két diák ült. Az egyik egyszerre hirtelen felvetette eddig mélyen leszeggett fejét. Szempilláit lecsukta, úgy szűrődött be hozzá a gyenge lámpa halvány fénye. Azután kinyitotta a szemét s látta a barátja lehajtott fejét, gépiesen mozgó ajkát.

Az az ember tudja magát idehozni, összeforrasztani eggyé, azzá, aki tanul, aki nem csinál mást, mint szedi ki egymásután a szavakat.

Mikor látta, hogy nem veszi észre, hangosan szólt hozzá:

Nagymihályi sör

a legjobb a vidéki sörgyártmányok közt. Kapható nagyban
Telefon 10—51. Kicsinyben mindenütt. — **Páter-sört,** mint
legjobb tápsört, orvosok rendelik.

Fischbein Jenő főraktárosnál
Hatvan-u. 30.
— **Páter-sört,** mint
legjobb tápsört, orvosok rendelik.

Az első érettségi a debreceni leány felső- kereskedelmi iskolában

Huszonegyen lettek érettek

Edmondó d'Amicis a Szív éleének kitűnő írója „a lélek kenyérének” nevezi az iskolát. Ha eme neves olasz író e kijelentését fontolóra vesszük, bizony igazán elmondhatjuk ezt az igazságot a kereskedelmi iskoláról, mert ép ezek az iskolák azok, amelyek az életnek nevelnek és az élet nehéz küzdelmeinek megóvásához szükséges lelki táplálékot megadják növendékeiknek.

Három évvel ezelőtt városunk Kereskedő Társulata volt az, amely kellőképp számolva a kor követelményeivel leányok részére is megnyitotta a felső kereskedelmi iskola kapuit. Egyrészt azért, hogy a női nem nevelése tekintetében oltárt emeljen, másrészt, hogy az ebben az iskolában három évi tanulás után a tudásnak azt a vértetét adják a leányok kezébe, amellyel bátran mehetnek ki az élet küzdőterére. A három év most telt le. Tegnap kellett eme hároméves felső kereskedelmi iskola leány növendékeinek szóbelileg is számot adni a szerzett ismeretekről. 21 növendék jelentkezett az írásbeli érettségi vizsgálatra. Ez a 21 leány az írásbeli érettségi vizsgálat követelményeinek minden tekintetben megfelelt és ennek alapján a szóbeli érettségi vizsgálat elé állhattak.

A helybeli női felső kereskedelmi iskola eme első szóbeli érettségi vizsgálatára a vallás és közoktatásügyi miniszter részéről Schack Béla dr. a felső kereskedelmi iskola kir. főigazgatója, a kereskedelmi miniszter részéről Szávay Gyula iparkamarai főtitkár lett kiküldve.

A szóbeli érettségi vizsgálaton a növendékeknek ép úgy, mint a fiuknak, három-három kijelölt tárgyból kell felelniük.

Aki ezeket a szóbeli feleleteket végighallgatta, bizony megcáfolva látta ama sok ferde felfogás, mit különböző időkben a leányok továbbképzésére felhoztak. A leányok az igazán mondhatni száraz tárgyakat, oly jól tudták, egész lényük, szorgalmuk nagy-

sága úgy visszaadódott belőlük, hogy őket minden tekintetben inferioritásban láttuk afiuk felett. Bebizonyosodott hogy a leányokban meg van a készség, a képesség a szellemi javak megszerzése és befogadása iránt.

Dél tájban volt vége a szóbeli vizsgálatnak. Ez után a bíráló bizottság az eredmény megállapításához fogott. A tanácskozás eredményét Schack Béla dr. főigazgató hirdette ki. Megelőzőleg utalt ama körülményre, a mely előidézte a leányoknak a kereskedelmi életbe való jutását és ennek alapján a leányoknak magasabb fokú kereskedelmi, általában közgazdasági kiképzését. Utalt a főigazgató arra a kedvező eredményre, a melyet a leányok elértek; utalt arra, hogy e most érettségit tett leányok, amint pionirok, azaz kezdők, uttörők ennél az iskola fájánál, szívesen mint abiturientsek elsőik, szeretnék, ha az életben is, a gazdasági élet nagy forgatagában is mint elsőik tünjenek ki s mint a férfiakkal egyenlő és azokhoz méltó erők igyekeznének megoldani a gazdasági élet nehéz munkáit.

Az eredmény a következő lett: 21 növendék közül 5-en, még pedig Papolczy Margit, Holéczy Ida, Deseő Margit, Bárdos Gizella és Ehrenfeld Flóra ielesen feleltek meg, míg jól felelt meg 9 és megfelelt 7 növendék. Az elért eredmény tehát a lehető legjobb, a mennyiben a növendékek kétharmad része a kitűzött követelményeknek jól felelt meg. Ez az eredmény, amint a főigazgató is megjegyezte, az összes iskolákban a legszebb volt, amely egyrészt a tanulók nagy szorgalmának és tudásának kellő jutalmazása, majd másrészt az intézet lelkes tanári kara fíradhatatlan munkássága nyert ma sok tekintetben jutalmazást, elérkezve a reá nézve kettős esemény hatása alapján, hálás köszönetét fejezte ki a bíráló bizottságnak és a tanári karának. A növendékek nevében Deseő Margit fejezte ki szívből jövő köszönetét mind a bíráló bizottságnak, mind pedig az atvialag gondoskodó tanári testületnek.

A szóbeli érettségi után az érettségit tett

kisasszonyok bankettet rendeztek a Bilkában. A tanári karon kívül jelen voltak: Schack Béla dr. kir. főigazgató, Szávay Gyula, Kern hoffer József, Zádor Lajos, Bárdos Géza, Deseő máv. titkár és Erdős N.

A bankett nagyon kellemes hangulatban folyt le, már külső látásra is azért, mert minden növendék közé egy-egy volt tanárja ült, ami által feszélyezve egyáltalán nem voltak. Az ebéd folyamán Papolczy Margit Schack főigazgatóra, Deseő Margit Szávay főtitkárra, Neubauer Emma Fux Antal tanárra, mint az Önképzőkör vezetőjére ültette poharát. Ehrenfeld Flóra Labanc Mihály 3 éven át volt osztályfőnökét éltette és felvetette a 10 éves találkozás kedves eszméjét. Horváth Mária a szülőket, mint akik semmiféle áldozathozataltól nem riadtak vissza, éltette. Majd ezekután Schack főigazgató a kiváló szónok teljes ékecszólásával beszélt a nőképzésről utalva arra, hogy bár ma a feminizmus elvei jutnak érvényre, akkor, amikor a körülmények megkivánták addig, a meddig, tehát ad hoc feminista volt. Újra szíve melegéből kívánta, a most véget ért növendékek sikeres pályafutását. Zádor Lajos kir. tanácsos, Schack és Szávay biztosokat éltette keresetlen meleg szavakkal. Szávay Gyula a leányokat aposztrofálta az ő lelki világukkal és a tőle megszokott kedvességgel kívánta sikereik koronázását az életben. Kernhoffer József Bárdos Gézára, a Kereskedő Társulat érdemeiben gazdag agilis főtitkárára emelte poharát, aki oly sokat fáradozott a női kereskedelmi, általában a Kereskedelmi Tanintézet fejlesztése tekintetében.

Margóczy Emil tanár Harmath Gergelyné, mint a leányok felügyelőjének kívánta még hosszú időn keresztül anyai gondoskodását. Fábrián Lajos Mór a kormány biztosaira ültette poharát, kívánván nekik tartós boldogságot és sikeres munkálkodást. Bárdos főtitkár Zádor Lajost, mint a Társulat elnökét méltatta. Fux Antal tanár és Kardos Endre dr. a leányokat, mint a jövő virágait éltette.

Egy ilyen érzelmekben gazdag ünnepség után 4 óra tájban délután a társaság szétoszlott egy felelhetetlen, kellemességekben gazdag nap emlékeivel elteltén. **L. B.**

És én vártam a többi csókot, de ő nem adott. Nekem nem ad több csókot. Más nem fog senkit egyszer megcsókolni. Sok csókot fog rádolni mindenkire, akit csókolni fog. Mindenkinek egyszerre. Nekem még egyet ígért. Akkor kellett volna kapnom, mikor elbucszunk. Nem kértem, nem kaptam, nem adta. Egyetlen maradt az első csókom. Egyetlen nálam, egyetlen nála, egyetlen az egész világon. Egyetlen csókot nem mindenki ad és nem mindenki kap.

Elhallgatott és újra érezte azt a csókot.
— Fekete lány volt az, akit akkor egyszer csókoltam.

Az egyik: Fekete az is, akit én csókoltam. Aki engem most megcsókolt. Akinek a csókja az én első csókom. Fekete leány, hosszú, karcsu, fekete leány és kék szemei vannak.

A másik: Fekete leány volt és világosak, tiszták, igazak voltak a szemei. Ártatlan kék szemei voltak.

Az egyik: Lassan, fáradtan, kedvesen beszél. Ajkai alig-alig mozdulnak meg néhánéha. Összeszorított, mozdulatlan, forró ajkakkal adta nekem azt a csókot ma délután.

A másik: Csendesesen, igazán, szívből mondta a szavakat. Nem hadart, nem sietett soha. Ha sokat beszélt is, lassan mondta el a szavakat, de mindent megértettem, amit a

szavak mögé is gondolt. Mindent megértettem.

Az egyik: Amilyen lassuak a szavai, olyan elevenek a mozdulatai. Gyorsan, ügyesen nyúl hozzá mindenhez. Szavak nélkül, hirtelen fogta át a nyakamat, a mikor megcsókolt.

A másik: Mikor az erdőben egymás mellett hevertünk, gyorsan, bátran dobálta a lábait. Ott hengergőzött végig a füvön. Nem látta senki, csak én. Én is sokáig csak néztem. Azután láttam, megláttam őt, kék szemével, vad, erős mozdulataival együtt.

Csend volt egynehány pillanatra. Egy mással beszélgettek, mindenik magának. Megint az szólalt meg, akinek ma már csak emlékei voltak.

— Ott, azon a sárgás-zöld, piszkos füvön kaptam az első csókot. Azon a napégette térségen kaphattam volna talán még több csókot, de nem kértem. Erre az egyre emlékszem. Többre nem emlékeztem volna. — És erre az egyre talán ő is emlékszik. Azt mondta akkor nekem: Másnak sohasem fogok adni ilyen egyetlen csókot. Nem is adtam.

A másik utána mondta:

— Azt mondta akkor nekem: Másnak sohasem fogok adni ilyen egyetlen csókot. Nem is adtam.

A szomorú fiúnak ez idegenül hangzott a vigíni szájából. Odament hozzá, egy kicsit megrázta:

Porszivást (függönyök, szőnyegek stb.) elvállal Vilamos Favágó, Porszivó és Parkettfényező Részvénytársaság Deák Ferencz-u. 19. Telefon 967.

A debreczeni tipegő-versenyek lefolyása

Második nap.

Az Urkocsisok Egyesülete által rendezett tipegőverseny második napja is gyönyörű időben folyt le. Érdekességét pedig növelte, hogy az ország három legjobb urkocsisa: Solymossy Jenő báró, Sennyei István báró és Mádí-Kovács János vetek részt azon. Így a 4000 méteres Alföldi díj lefuttatása valóságos szenzáció számba ment.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. Hortobágyi díj. Díj 1500 korona. Távo-
ság 1500 méter. Egyesfogatú heatverseny.
1. Horváth József *Oh mei' Susi* 5. ép k.
Idő 2.35—1.35.

2. Mádí-Kovács *Hilda* 5. é. p. k. Idő 2.36—1.31.

3. *Idol* 4. é. f. m. Marschall József tulaj-
dona. Idő 2.37—1.38.

Küzdelemmel nyerve.
Totalizátor 5:9, 10:19.

II. Csapókereti díj. Kettesfogatú urkocsis-
verseny. Díj 1300 korona. Távo-
ság 4500 méter.

1. Lónyai Gábor gróf id. *Kablero* 5. é. p.
h. *Fatima* 4. ép. k. Idő 8.50—1.58.

2. Szentimrey Pál *Sourir d' Avril* 5. é. f.
h. *Jessy* 4. é. f. k. Idő 8.58—2.04.

3. Olasz Elemér *Gigi* 8. é. sz. k. *Kláriss*
5. é. p. k. Idő 9.37—2.08.

Totalizátor 5:10, 10:21.

III. Hortobágyi díj. Második heat. Díj
1500 korona. Távo-
ság 1600 méter.

1. Mádí-Kovács *Hilda*. Idő 2.33—1.30.

2. Horváth József *Oh mei' Susi*. Idő
2.37—1.36.

3. Marschall József *Idol*. Idő 2.45—1.41.
Könnyen nyerve.

Totalizátor 5:6, 10:13.

IV. Alföldi díj. Kettesfogatú urkocsisver-
seny. Díj 2800 korona. Távo-
ság 4000 méter.

1. Solymossy Jenő báró *Charivari* 8. é.
p. k. *Guy Revelstoke* 5. é. p. h. Idő 6.54—1.40.

2. Sennyei István báró *Betyár* 5. é. f. h.
Szárca I. u. 5. é. p. k. Idő 6.58—1.42.

3. Mádí-Kovács *Lármás—Cigánylegény*.
Idő 6.59—1.44.

Totalizátor 5:18, 10:37.

V. Hortobágyi díj. Harmadik heat. Díj
1500 korona. Távo-
ság 1600 méter.

1. Mádí-Kovács *Hilda*. Idő 2.35—1.31.

2. Horváth József *Oh mei' Susi*. Idő 2.40—1.38.

3. Marschall József *Idol*. Idő 2.39—1.39.
Könnyen nyerve.

VI. Kondorosi díj. Kettesfogatú urkocsis-
verseny. Díj 1500 korona. Távo-
ság 5000 méter.

1. Mádí-Kovács *Lármás—Festino*. Idő
9.19—1.52.

2. Sennyei István báró: *Rivo* 8. é. p. h.
Szélvész 5. é. p. h. Idő 9.19—1.49.

3. Vecsey Zoltán *Ebes—Togo*. Idő 9.55—1.57.

Erős küzdelem.
Totalizátor 5:11, 10:23.

VII. Vásártéri díj. Egyesfogatú verseny.
Díj 1200 korona. Távo-
ság 2500 méter.

1. *Fledermaus*: Bauer Ferenc 6. é. f. k.
Idő 4.01—1.34.

2. *Pampi*: Vencsellői ménes 5. é. s. k. Idő
4.02—1.35.

3. *LuLu W.*: Sebasthiani Vilmos 6. é. p. h.
Idő 4.15—1.35.

Biztosan nyerve.
Totalizátor 5:12, 10:24.

VIII. Kétfogatú berkocsik versenye. Első
a 29., második 45., harmadik 35. számú berkocsi.
Tőt: 5:10, 10:21.

A sorsolási versenyt a miniszter nem engedélyezte, így azt megtartani nem lehet.

A verseny csütörtökön véget ér.

Öngyilkos lett a felesége miatt

Akit az asszony vádolt hűtlenséggel

Ritka példánya a férjnek az a Homok-
utcai napszámos, aki ma délelőtt egy hat-
lövetű fegyverből a gyomrába lőtt, hogy így
fejejtse el azt a nagy gyanút, mellyel felesége
illetve, akivel csak két hó előtt kelt egybe és
már is azt vetette szemére az asszony, hogy
nem szereti igazán, mert házasságuk rövid
tartama alatt is megcsalta egy másik asz-
szonnyal.

— Ammán nem igaz! — tiltakozott a
gyanú ellen a férj.

— De biz igaz — erősítette a fiatal me-
nyecske — és itt is hagyom én kelmedet,
hogy ezt a szégyent megérette velem. És ott
is hagyta, hazament az édesanyjához.

László István — így hívják a hoppon ma-
radt embert — kérlette, hajkurászta, löjjön
vissza, de az asszony kérlelhetetlen maradt.

— Hát akkor legalább azt nevezd meg,
ki mondta neked ezt a gyalázatot?

— Aki látta! — volt a lakonikus válasz.
Mint hogy *László István* a feleségét az életé-
nél is jobban szerette, belátta, hogy nem megy
így semmire. Elhatározta hát, ha meglágyita-
ni nem tudja, inkább eldobja az életét is.

— Mit ér nekem az élet, — mondta ma-
a kórágó n — ha a feleségem nem lehet
mellettem.

És nagy busan hazament elhagyott fész-
kükbe, a Homok-utcába, ahol egy hat lövetű
és 12 milliméteres átmérőjű golyóval töltött
fegyverrel hasbalötte magát. Azonnal ösz-
szerezoyott és eszméletét veszítette.

A lövés zarára azonban berohantak a
házbeliék, akik a súlyosan sebesült embert
fektették az ágyra, sebet kimosták s azon-
nal telefonáltak a mentőkért. Ezek meg is ér-
keztek és ápolás alá vették a súlyosan sérült
embert, majd beszállították a városi közkör-
házba.

Délután a rendőrség a helyszínén kihall-
gatta s azt mondja, azért akart megválni az
életől, mert a felesége azzal vádolja, hogy
rövid két havi házasságát alatt is hűtelen
volt hozzá.

— Igaz ez? — kérdezzük a lélekbuvár
kiváncsiságával.

— Dehogyan igaz, dehogyan igaz, hogy az
Isten verje meg, aki rámfogta! — mondja a
súlyosan sérült férj, aki aligha adhatta volna
nagyobb bizonyosságát házastársi hűségének,
mint most tette, amikor az életét is odaadta,
hogy megmutassa, milyen drága kincs is
volt neki az elvesztett házastárs.

Sebesülése, bár súlyos, nem életveszélyes.
Pár hét múlva felépül.

IRODALOM

Történelmi miniatűrök. Strindberg-
nek, a nemrég elhunyt nagy svédírónak
egyik legnevezetesebb és legáltalánosabb
érdekű művéből, a Történelmi miniatűrök-
ből fordított le egy füzetet valót Radó Antal
kitünő vállalata számára Schöpflin Aladár.
Strindberg, mint a történelem szellemének
mély intuíció megértője is nevezetes helyet
foglalt el a mai európai szellemi élet vezér-
szellemei között s e művében együtt jelenik
meg a történet megértője a mindenedet meg-

elevenítő költővel: eleven, gazdag árnyalású
és finom, életteli vonalú képeket ad a vi-
lág történet legfontosabb forduló pontjairól s
korszakokat alkotó vagy jellemző alakjai-
ról. Miniatűrjei közül négy van a füzetben,
azok, amelyek a zsidók egyiptomi rabságá-
ról, Krisztus feláldoztatásáról, Attiláról és a
keresztes háborúkról szólnak. A két utóbbit
magyar vonatkozásai teszik különösen érde-
kessé számukra. A nagy gonddal és megér-
téssel fordított füzetet a Lampel R. (Wodia-
ner F. és fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

FIATAL SZERELEM

*

Szereplők: Médi 14 éves, Luiza 15 éves és
Laci 17 éves.

Laci: Maga máma olyan szép, igazán.
Médi: Igazán, de magának is szép ma
a nyakkendője és új cipője is van...

Laci: Az semmi, hanem magának mi-
lyen szép keztyűje van... (Meg akarja fog-
ni a kezét.)

Médi: Ne... ne... meglátja valaki.

Laci: Maga semmit sem enged meg ne-
kem, pedig...

Médi: Ne mondjon ilyet Laci, — de tud-
ja, multkor is meglátott bennünket Ella néni.

Laci: (ábrándosan) Pedig én magát na-
gyon, de nagyon szeretem.

Médi: Mondja Laci, igazán szeret? Én
nem tudok már hinni senkiben se: maga is
megcsal engem Laci, multkor este is a Lui-
zát kísérte haza és (remegő hangon) a kapu
alatt meg is csókolta...

En tudok mindent. (Elkeseredve) Maga
kijátszott engem és megcsalt.

Laci: (zavarban) Én nem csókoltam meg
a Lujzát és nem is láthatta senki, mert nem
volt senki ott.

Médi: Csak ne tagadja, én biztosan tu-
dom.

Laci: De igazán, Médi, ne higyie, és csak
magát szeretem, hát nem emlékszik rá, mi-
kor a Pepiták zsurján csak maga mellett
ültem és Lujzára rá sem néztem.

Médi: Az igaz, de... most megmondok
mindent. Luiza maga mondta nekem, hogy
maga levelet is írt neki és a kapu alatt két-
szer megcsókolta mikor jött a házmesternek
a kis fia és annak két hatost adott, hogy ne
szóljon senkinek.

Laci: (elvörösödve) Nem... az nem
igaz; különben beszélünk másról, most na-
gyon komolyan akarok magával beszélni
Médike...

Médi: (kiváncsian) Ismerem ezt a ko-
moly beszédet; én az alsó sétátérre nem
megyek azt előre megmondom, — mikor teg-
napelőtt hazajöttem a zongoraóráról, azaz
a sétatérrel, ott volt mamánál a zongorata-
nárné és én nem tudtam mit szólnak; most
mindig el kell mennem az órára és a szoba-
leány elkísér.

Laci: Nem Médike, — ne beszéljünk
most ilyen prózai dolgokról. Tudja, hogy én
egy hónap múlva kész férfi vagyok; meg-
lesz az érettségim és akkor magat... (ha-
bözva)... megmondjam vagy ne?

Médi: (sürgöten) Mondja... mondja.

Laci: Kedves Médike, igazán nagyon
szeret engem, tudna örökké szeretni?...

Médi: (lesütött szemmel, rebegeve) Örök
re... Laci.

Laci: (boldogan) Igazán édes Médi,
most boldog vagyok, most már meg van az
életem célja; legyen az enyém, nem, (ünne-
pélyesen) add ide a kezdet, (Médi odaadja)
látod, a menyasszonyom vagy.

(Hátuk mögött megszólal egy hang).

Luiza: (nevetve hozzájuk lép) Hát ti
mit csináltok itt az utca közepén kézen-
fogva?

Laci: (Borzasztó zavarban és hirtelen
elengedi Médi kezét) kiszitland Luizácska.

Médi: (hüvösen) Szervusz Luiza.

Luiza: Csakhogy megfogtam magat az
egyszer Laci! Most hallgasson ide (elkiáltja
magát) Viellebechen!

Laci: (fejére csap) Mos megelőzhettem
volna.

Luiza: (nevetve) Most mindiárt oda is adhatja az óraláncáról azt a zsuzsut, amiben megegyeztünk.

Laci: De Lujzácska (oldalról reá sandít Médi-re, ki néma dühlvel nézi őket.)

Luiza: Követelem szedie le és mindiárt rá is csatolhatja a karkötőre (oda nyújtja neki a kezét.)

Laci: (kedvetlenül) Hát akkor leveszem (Lekapcsolja és óriási elővigyázatossággal, nehogy Luiza kezéhez érijen ráakasztja a karkötőre.)

Luiza: (jó kedvűen) Mért fél most egyszerre tőlem. Nézze nincs nekem szép fehér kezem. (Hirtelen ránéz Médi-re és Lacira és látja bosszus arcokat: hidegen) Ajánlom magam, ugylátszik megzavartam az eliegyzést. (El.)

Laci: Médi én igazán nem tehetek róla.

Médi: Hallgasson: most már mindent tudok. Hányszor kértem magától azt a zsuzsut és mindig azt mondta, hogy kedves em lék, nem adhatja oda. — s most ennek a jöttment lánynak odaadja vielliebben fejében. — Köztünk vége mindennek. Ne is mutatkozzék többé. Maga előttem egy kihalt földi lény.

Laci: De Médi... nézze.

Médi: (gunyosan) kérié vissza a 20 krajcárt a házmester fiától és legven boldog Lujzával. Most pedig elmegyek. (El.)

Laci: (fájdalmas hangon) Hát Isten vele Ellenkező irányban el.)

(A sarkon pedig mindketten megállnak és visszanéznek egymásra.)

Orült, vagy — hentesinas?

Aki mindenkit összever.

Igen furcsa jelenetek voltak ma tanúi azok a járókelők, akiket sorsuk véletlenül a Domahidy-utca felé hajtotta. Egy hentesinas terelte magafelé a figyelmet, aki mindenkit, aki elébe került, leütéssel fenyegetett meg s mikor emberbe már bele nem köthetett, az egyik ház kapujának esett és azt akarta szétvagdalni.

Pávay Sándornak hívják az eset hőst, aki ma délelőtt megállott a Domahidy-utca 3. számú ház előtt s a nála levő fejszével elkezdte döngötni annak kapuját. Hol a háta, hol az éle érte a kapufélfát, úgy hogy a háziur láthatta, fele sem tréfa ennek a dolognak. Rendőrért futott s a 41. számú „poszt“ meg is jelent a helyszínen:

— Mit akar itt? szólította meg a garáda legényt. Aki néhány értelmetlen szót motyogott, majd rávetette magát a rendőrrre, a kit annyira összevert, hogy aligha gyógyul nyolc napon belül. Aztán nagy iramodással megfutott, alig alig lehetett megfékezni. Egy utcaseprő vetett neki gáncsot, aztán lefűltek.

Közben nagy sirással megjelent Kiss Róza cselédlány is, aki a Wesselényi-utcában Ungerlender Gábornál lakik és elpanaszolta, hogy az eset előtt néhány perccel a hentesinas őt támadta meg. Egy ostornyéllal elverte, majd az öklével arcába ütött s a szemét is csaknem kiverte.

A rendőrségen előállították az atléta természetű fiatal legényt, aki Herkulesi erejét egy gyöngye leánykán akarta kipróbálni. Egy mentő szava sem volt tettének magyarázatára. Mintha megnémult volna. Hatóság elleni

erőszak, súlyos testisértés és becsületsértés miatt indítanak ellene eljárást.

Becsületsértést azért, mert a vitézkedést a leánynyal szemben nem épen szalonképes jelzők kíséretében követte el s még a legzordonabb időjárásban edzett kocsisokat is megszegyenitette e tekintetben. A vizsgálat fogja megállapítani, vajjon tette elkövetésekor örült volt-e, vagy egyszerű — hentesinas?!

Beleörült, hogyan nem sikerült az öngyilkossága

Vissza a másvilágról

Megrendítő tragédiája a szegény proletárnak, amely ma reggel egy Nyil-utcai kis házikóban lejátszódott. Egy szegény kőműveslegény már napok óta panaszkodott hozzá tartozóinak, hogy a lábában súlyos fájdalmakat érez s így aligha tudja folytatni mesteriségét. Családja vigasztalta a fiatal, életerős embert, de az csak nem tudott belenyugodni sorsába. Egész életén józan, szorgalmas munkás volt, kétszeres súlyllyal nehezedett reá a váratlanul jött csapás. Az utóbbi napokban már alig tudták szavát venni. Ma délelőtt pedig végzetes lépésre szánta el magát. Egy cukorspárgára felakasztotta magát. Családja a közelben posztoló rendőrért futott, aki aztán levágta és felébresztette a szegény embert. De az izgalmakat nem bírta ki megrázkódtatás nélkül: **beleörült**.

Király Józsefnek hívják a szerencsétlen mesterlegényt, aki családjával együtt a Nyil-utca 106. számú házban lakott. Csendes, méltó természetű ember volt, aki soha semmiféle korcsmázásban, verekedésben, de még csak lármásabb mozgalomban sem vett részt. Igen leverte tehát hozzátartozóit, mikor pár hét előtt súlyos lábfájásról kezdett panaszkodni.

— Meglátjátok, arra ébredtek, hogy nem bírok a lábamra állni! — mondotta hozzátartozóinak. Akik igyekeztek megnyugtanni, hogy csak muló természetű jelenség az egész.

Hiába volt minden, Király József vigasztalhatatlan lett.

— A halálom lesz ez a betegség! — sóhajtott tegnap is. Ma pedig beváltotta ezt a fenyegetésszerű jóslást.

Családja az udvaron és a konyhában volt ma délelőtt elfoglalva. Elővett egy hosszú, vastag cukorspárgát, melyet talán ép e célra készített elő s azt keresztülvezette a mestergerendán. Háromszorosan egymásba fonta a szálat, aztán hurkot készített abból. — Vette a zsámolyt, ráállott, majd kidobta a lába alól a támasztékot. Ugy, hogy fuldokolva lógott a levegőben.

De a megpróbáltatások nem teltek be, valaki bejött a házba, ott találta az akasztott embert és kétségbeesésében lármázni kezdett. Akadt, aki gyorsan rendőrért futott s a 43.

számu rendőr gyorsan hozzálátott a szerencsétlen ember felélesztéséhez. Nehéz, fáradságos munka volt ez, de sikerrel járt. A mentőtanfolyamot végzett derék rendőr életre térítette Király Józsefet, aki hamarosan feleszmélt. Szegény ember! A vérkeringését viszszaanyerte, de az agya elborult, sötét, dermedő éjszaka ült oda, ahonnan alig van felébredés. Ez a halálok halála: **az örület**... — Beszállították a közkörház megfigyelő osztályára.

HIREK

— **A kormány programja.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A kormány a képviselőház legközelebbi ülésén az 1912. évi tönkjutalék megajánlására, az egvényesadó törvények életbeléptetésére, a megyei tisztviselők statusrendezésére, a dalmát vasutakra vonatkozó törvényt fogja benyújtani és lefűtárgyalni. A képviselőházat csak június végén fogják elnapolni.

— **Arckép-leleplezés.** A debreceni izr. szent egyület megható módon rőtta le halálját és kegyeletét néhai Popper Alajos dr. iránt azzal, hogy arcképét Raizó Miklós festőművész megfestette és vasárnap délelőtt nagy és előkelő közönség részvéte mellett megható ünnepség keretében leleplezte. Stern József elnök megnyitó beszéd után Krausz Vilmos főrabbi mondott emelkedett hangú ünnepi beszédet. Ezt követte Szántó Sámuel dr. gyönyörűen felépített emlékbeszéde. A megható ünnepély elnök zárószavával ért véget.

— **Affér az utcán.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Nagy Sándor képviselő egy rágalmaozó cikk miatt megtámadta Légrády Imre dr szerkesztőt az utcán. A verekedésnek a rendőrség vetett véget.

— **Kinevezés.** A debreceni kir. itélőtábla elnöke Baumgartner Lajos budapesti ügyvédjelöltet a debreceni kir. itélőtábla területére segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **A debreceni leányegyesület mulatsága.** A debreceni leányegyesület, amely néhány hónap előtt bizonyította be, hogy a mulatságok rendezése terén Debrecen társadalmában egyik legelső előkelőség, amikor a szezon egyik legkedvesebb, legsikerültebb legfényesebb mulatságát rendezte, most egy nyári mulatság rendezésén fáradozik. A mulatságnak sikerét biztosítja a rendezőség élén buzgólkodó vezérkar, amelynek agilis tagjai a legnagyobb kedvességgel és szellemességgel akarják és fogják fényes sikerüvé tenni a mulatságot. A vezérkar tagjai Boross Anna, Freund Böske, Balkánvi Lilli, Geiger Hilda. A mulatság esütörtökön, e hó 20-án lesz a Nagyerdőben, a Dobos-pavilonban, ahol lesz minden, ami szép, kedves, bájos s még azonkívül öni kiszolgálás, konfetti, tombola. Az igen fényesnek ígérkező mulatságra a vezetőség alig győzi a jegyek elárusítását.

— **Eljegyzés.** Moór Menyhért okl. gazdasz. cs. és kir. t. hadnagy eljegyezte Emerich Leonát, Emerich Arnold szőlőbirtokos leányát.

— **Névmagyarosítás.** Brauer Ferenc debreceni lakos kereskedelmi iskolai tanuló nevét behűgyminiszteri engedéllyel Balog-ra változtatta.

WIPIK
Szlavonia

ELSORANGU
GYÓGYFÜRDŐ

BIZTOSAN GYÓGYIT

Alkalikus, sós
jódo, vizok
Radioaktív források

rheumát, ischiást, anyagcsere-zavarokat, cukorbetegséget, alkati bajokat, gyermekkorokat, esonttöréseket és izzadmányokat.

64° C. Nyári és téli kúra.
Kívánatra prospektus ingyen.

— **Halálozás.** Tegnap temették el Nyikos Jánosné született Kozma Eszter uraszonnyt. A negyvenéves hirtelen elhunyt urnőt férje Nyikos János kórházi ellenőr és két árvája gyászolja.

— **A hortobágyi vásár.** A földmivclésiügyi miniszter ma táviratban értesítette Debrecen város tanácsát hogy a hortobágyi vásárt e hó 20-ára engedélyezte s e vásárra mindenféle állat, még hasított körmű is fölhajtható.

— **Kolera esetek Németországban.** Berlinből táviratozzák: Berlin egyik külvárosában, Blankenfeldeben koleragyanus tünetek között megbetegedett Wuth munkás és családja. Tegnapelőtt lett beteg először a három legkisebb gyermek, tegnap pedig a legidősebb fiú és a szülők is megbetegedtek hasonló gyanu körülmények között. A három kis gyermek tegnap meghalt. A kerületi orvos rendelkezésére a szülőket és az életben maradt fiút a koleraházba szállították. A városi tanács megtett minden óvintézkedést, bár még nem bizonyos, hogy ázsiai koleráról van szó. A bakteriologiai vizseálat most folyik, s mint a rendőrség hivatalosan közli, a cholera nostras-esete beigazolódott, de ulabb megbetegedés nem fordult elő.

— **Felrobbant vendéglő.** Aradról jelentik: Nagyiratos aradmegyei községben Engel Mór vendéglősnek sok ellensége van, mert vendéglőjét nem a vele alkudozó ottani gazdáknak, hanem sógorának adta el. Engel házának szeleld-nyílásába tegnap bádogdobozban nagy csomó puskaport helyeztek el és meggyújtották, hogy a házat elpusztítsák. A robbanás szerencsére gyöngye volt és nem nagy kárt tett a házban. A tetteseket letartóztatták.

— **Nyilvános köszönet.** A fiú és nőiparostanonciskola f. hó 16—23-ig tartó nyilvános vizsgáin, a raiz és munka kiállításon ki-tünt legkiválóbb fiú és leány iparos tanulók megjutalmazására midőn A. G. ur 30 korona, az Ipartestület 15 kor., az asztalos ipartársulat 10 kor., Weisz Margit urnő 10 kor. és Veréb István ur 5 korona adományát a megjutalmazandók nevében, hálás köszönettel nyugtázom, maradok kiváló tisztelettel: Debrecen, 1912. június hó 17. Csuka István iparos isk. igazgató.

— **Gyilkos és öngyilkos nő.** Bécsből táviratozzák: Gaia molnármester felesége ma éjszaka ecetsavval leöntötte alvó férjét, aztán leugrott a második emeleti ablakból az utcára. A szerencsétlen asszony összetört tagokkal, holtan terült el. A molnármester arca, szeme kiégett, állapota halálos. Valószínű, hogy az asszony megöriült.

— **Akinek senkije sincs.** Ma délután a Vendég-utca 79. számú házban hirtelen elhunyt Hári Imre 51 éves napszámos, aki teljesen elhagyatva, egyedül állott a világon. Csak pár nap előtt jött ki a kórházból, hová egy előhaladott betegsége révén került. Ma estefelé ismét rosszul lett s mielőtt orvosi segítség érkezett volna ágyához, meghalt. Hatósági eltemetése végett hulláját a kórházba szállították.

— **A megmérgezett férj.** Rozsnyóról jelentik: Rimakokován Jaczkulják Andás, tekintélyes gazdaembert, fiatal felesége megmérgezte. A vizsgálat kiderítette, hogy Jaczkuljákot, ki 3 évig Amerikában volt s onnan feleségének több mint 3000 koronát küldött, távolléte alatt felesége megcsalta. A férj vizsztatérve Amerikából, megzavarta felesége bűnös viszonyát s a fiatal asszony, hogy öregedő férjét eltegye láb alól, e hó 8-án arzénal kevert törött burgonyával etette meg. A férj 4 napi borzalmas kínlódás után meghalt. Az asszony a bizonyítékok sulya alatt tegnap beismerte bűnét. A nyomozás abban az irányban folyik tovább, hogyan szerezte az asszony az arzént, nem voltak-e büntársai.

— **A Lovaregylet rendkívüli közgyűlése.** Szápáry József gróf, v. b. t. t., József főherceg főudvarmestere és Liphay Héla országgyűlési képviselő Debrecenben időznek és résztvesznek a debreceni Lovaregyletnek szerdán délután a városháza tanácstermében tartandó rendkívüli közgyűlésén.

— **Rablás a robogó vonaton.** Amerikai stíliu rablás történt a Debrecenből Nagykároly felé menő ugynevezett „6 órás“ személyvonaton Nyirábrány és Érmihályfalva állomások között. Az eset részleteit itt adjuk: Amint a vonat Nyirábrány állomását elhagyta, a harmadik osztályon levő női szakaszba három jól öltözött férfi lépett be. Az egyik a folyosóra vezető ajtót állotta el, a másik kettő pedig a kupéban nagyszámban levő nők mellének revolvért szegezve, felszólította őket, hogy a náluk levő pénzüket s ékszertüket szép szerével adják át, mert különben baj lesz. A megrémült nők kivétel nélkül engedelmesskedtek a **barátságos** felszólításnak s megrémülve, nagy sóhajtások között átadták értéktárgyaikat. Csak percek múltán jutott eszébe az egyik kirabolt nőnek, hogy meg-huzza a vészféket. Mire azonban a vonat a nyílt pályán megállt, a rablók leugrottak a még mozgásban levő vonatról, egyenesen a huzaföldiek felé futottak. Az üldözésükre siető vasuti személyzetnek s az utazóknak az egyik rablót sikerült elfogniok, a másik kettő elmenekült. Az elfogott „modern“ rablót az érmihályfalvai csendőrségnek adták át; személyazonosságát azonban ezideig még nem sikerült megállapítani.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Rozsnyóról táviratozzák: Borzalmas módon vefett véget életének Nemeskő János mártónházi bányamunkás. Kertjében dinamitot helyezett el, ariá reáhajtottá fejét s a dinamitot meggyújtotta. A dinamit fejt foszlányokra tépte s az életunt bányamunkás agyvelejét a robbanás színhelyéről több mint 100 méternyire fekvő gyümölcsfákról szedték darabokban össze.

— **Budapest ötven milliós kölcsönt kapott.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság által közvetített ötvenmilliós fővárosi kölcsön folyósítását ma történt meg. Az egész transz-akció minden készpénzforgalom nélkül át-utalás után ugy történt meg, hogy a Magyar Bank az összeg felét párisi csekkekben, a másik felét pedig egy new-yorki kábeltransz-akcióban küldte az Osztrák-magyar banknak, ahol a mai hivatalos frank és dollár árfolyam mal irták az ötven milliót a főváros javára. A kölcsön ellenértékéül ezerevszáz Bárczy aláírású pénztári jegyet bocsáított ki a főváros. A hetétek nagy része a Magyar Bank és a többi 22 másik fővárosi intézet rendelkezésére áll.

— **Lelőtt repülőgép.** Frankfurtból táviratozzák: Egy szikratávirat hírül hozza Tripoliszból, hogy a török táborban és revet-tek egy olasz repülőgépet, amint nagy mag-ságban szállott a sáncok fölébe. Egy török tüzértiszt célbavette ágyúval az aeroplánt és lelötte.

— **Nagy látványosság.** A debreceni fűszerkereskedők június 24-ig bezárólag egy, kizárólagosan a Luna kénes alkalikus ásvány víz termékeiből rendezett kirakatversenven vesznek részt. A verseny díjait a forráskezelőség egy 100 koronás készpénz első, egy 50 koronás készpénz második, egy 50 koronás készpénz külön és három 10—10 láda Luna-víz harmadik díjban állapította meg. A külön díjat a nagyközönség ítéli meg, a Luna kénes forrás főraktára Szatmárnémeti. Rákóczi-u. 26. sz. alá intézendő szavazatokkal, a többit szabályszerűen összehívott ügy.

— **Egy jól szervezett női zenekar** játszik esténként a Magyar Király kávéházban Bumann (Biró) Irén gordonka művésznő közreműködésével Miskolcgy Sándor kar-mester vezetésével.

— **Nyári ruha különlegességek** óriási vá-lasztékban Halmágyi blous és pongyola di-vatházában Piac-utca 32. Szedlák-féle ház.

— **Selyem, gumi, lüszter és angol uti köpenyek** dus választékban, ugyszintén uti ruhák rendkívül olcsón árusítottak Halmágyi Sámuel főüzletében Piac-utca 47.

— **Ócska tankönyvekért** legtöbbet fizet Aczél antiquáriuma.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany remmel és oklövéllel tüntették ki

a Fáy-arczserémet Fáy-szappant és Fáy-poudert

mint legjobb arczserémitő szert, melynek használatától minden szep'ő és májfoltt 3 nap-latt eltűnik! Ára 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárában

Kossuth utca 8. (a színház mellett).

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde!

Magyar hitel	885.75
Osztrák hitel	689.25
4 százalékos koronajáradék	88.25
Államvasút	731.—
Jelzálogbank	469.50
Rimamurányi	766.—
Salgótarjáni	756.—
Közuti vasút	768.—

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 7/16%, Berlin 4% London 2 1/16%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svare E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza szeptemberre	11.76
• Aprilisra	11.48
• okt.	9.57
Rozs októberre	9.28
Zab októberre	7.42
Tengeri májusra	8.88
Tengeri 1912. év jull	8.93
• augusztusra	—
Tengeri okt.	—

Készára 5 drágább.

A pénzpiac helyzete. Fővárosi tudósi-tónk jelenti: A medió mindenütt nyugodtan folyt le. A leszámitolás mindenütt a rendes keretben történt, csak Bécsben emelkedett a kamatláb 1/8%-al 4 1/8%-ra. A budapesti forgalom egészen csendes volt, sőt az Osztrák-magyar bank leszámitolásai bár erősebbek voltak a rendesnél, nem lépték át a napi esedékességeket.

Aratómunkástartalék. Serényi Béla gróf földmivclésiügyi miniszter az idei aratás tartamára nagyobb számú munkástartaléket szervezett. E munkástartalékból azok a munkaadók kaphatnak munkásokat, akiknek szabályszerűen szerződött munkásai az aratási munkaszervezés teljesítését a munkaadó hibáján kívül megtagadják, de csak az esetben ha a munkahely közelében más munkások nem szerződhetők. A tartalékmunkások átengedését az illetékes járási főszolgabíró-tól, rendezett tanácsu városokban a polgármestertől kell kérni. A földmivclésiügyi miniszter elrendelte azt is, hogy az aratás tartama alatt a munkásiügyi osztályban éjelenappal folytonos szolgálat tartassék, ahol gazdasági munkásiügyekben bárki távirati vagy telefonkérdésre is azonnal megkaphatja a felvilágosítást; telefonszám 45—81, mellékszám 25.

Ingtatlanok forgalma.

Kun Imre és neje Szecsev Zsuzsanna veszik Iklódy János és neje Salánky Esztertől Patai-utca 4. számú házat 11900 koronáért. Debrecen sz. kir. város veszi Tarbay József-től Erzsébet-utca 52. sz. házat 40000 koronáért.

Bak József és neje Kiss Juliánna veszik Bak Juliánna és tsaitól Lorántfy-utca 25 sz. háznak háromnegyed részét 12000 koronáért.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge
:-: kelmék, Napernyők :-:
Óriási választékban!

986 - 1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1901/1. 1912. számú végzése folytán közhírié tétetik, miszerint Steiner Adolf és társa kassai bej. cég részére 130 kor. tőke, ennek 1912. év április hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 63 kor. 34 fillér perköltés erejéig 1912. évi május hó 14-én bíróilag lefoglalt és 1333 koronára becsült házi butorok, egy mentes szekrény és könyvekből álló ingóságok **1912. évi június hó 24-én délután 2 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán Hajó-utcán 4. sz. alatt Grószman Miksa 42 K 42 fill. tőkekövetelés és jár. végre Luppe és Heilbronner cég 68 K 84 fill. tőkekövetése és jár. kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi május hó 4.

Török Péter bírói kiküldött.

Debreczeni Termény-Áruraktár és Gyáripar r. t.

Telefon sz. 58. Telefon sz. 58.

Habarcsgyárunk

(kész malter) üzeme megkezdődött. Kitűnő kötőképességű habarcunkat egy köbméter tartalmazó kocsinkban magunk fuvarozzuk a megrendelés helyére.

A mesterdálnok

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok.

Eladó vagy kiadó birtok.

1342 hold, melyből 72 hold kitűnő rét, a többi szántó föld 56 hold dohánytermeléssel, sok szép épülettel. A vasuti állomástól fél órányira, köüttal összekötve, vagy a most épülő vasutttól 5 percnyire lesz.
Czim a kiadóhivatalban.

Ügynök nem díjaztatik.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült **Kosuth-u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**

üzletnek vagy irodának kiadók.

Uj üzlet! Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Miklós-utca 1. sz. alatt** új fióküzetet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABECZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár:	Fióküzetek:	Felvevő telep:
Széchenyi-utca 42. sz. Telefon 323.	Csapó-u. 30. — Telefon 668. Hatvan-u. 11. — Telefon 578. Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.	Piacz-u. 22. Glück Ede dívatáruháza. — Telefon 602.

Zwiback udvari szállító blous-különlegességei Debreczenben

csakis Halmágyi-nál

Főüzlet: szerezhetők be. Fióküzet:
Piacz-utca 47. sz. Piacz-utca 32. sz.
Telefon 632. sz.

Máriavölgyi fürdő és Ásványvízforrások.

A vámfalui és turvékonyi határok összeszögelésénél remek 165 hold tölgyfaerdőtől környezett parkban, melyet most már a felnőtt **fenyvesek** tesznek élénkebbé, szelid lejtővel alakul a kedves **Máriavölgy**, melynek ásványvizekbeni gazdagsága talán az egész világon páratlanul áll. Alig 1/2 holdnyi területen 11 különféle **ásványvíz-forrás** fakad. Vannak itt **szénsavas, kén-, vasas, égvényes, sós, földes és glaubersós** források. Majdnem minden forrás kisebb-nagyobb mennyiségben jód tartalmu. A Gábor- (ugynevezett parádi) és Mártha-források, azonkívül még nagymennyiségű hydrotiengázt is tartalmaznak. A fürdő **természetes szénsavas** fürdői, kiváló hatásnak. **Neurasthenia, szívbaj, hlsztéria, elzsírosodás, Chronikus reuma, csusz, skrofula, bürbetegség, vérelmeszesedés, gyengeség, sápkór, vesebaj és nőibajoknál stb.**

Modern új American fürdőkádak. Állandó fürdőorvos.
Villanyvilágítás. Zene. Pensiorend-szer. Idény május 1-től október 1-ig.
Posta- és vasuti állomás: **Vámfalu-Máriavölgy fürdő.**

A **Máriavölgyi Mária-forrás vize** utólérhetetlen bor-, gyógy- és üdítő-víz. **Kapható minden fűszerkereskedésben.** 1 láda 60 félliteres üveggel 9 K. Ezen árban az edény értéke 5 K is benne van. — Mindennemű kérdezősködésre készséggel ad felvilágosítást

a Fürdőigazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tulajdonosoknál tessék válaszbelvételre csatolni.

Levelezés.

Férjhez mennék igen esinos 19 éves dán hölgy 50.000 korona hozománnyal, később még 200.000 korona örökség. Fiatal amerikai kisasszony 120.000 dollár készpénzhozománnyal és még sok száz vagyonos hölgy 5-500.000 korona hozománnyal. Urak, ha vagyontalanok is, de komoly szándékuak, forduljanak díjtalan felvilágosításért e címre: *Fides, Berlin 18.*

Gazdag földbirtokos feleségül venne 40-50 éves ref. vallású tisztességes gyermektelen asszonyt, ki a háztartás ágazataiban jártas. Czim a kiadóban.

Betöltendő.

Bármiféle cím, körlevél, avagy boríték címzését elvállalok és azt gyorsan elkészítem. Jóírású fiatal ember. Czim a kiadóban.

Házmester felvétetik. Iskola-u. 8.

Iroda takarításra keresek egy tisztességes megbízható asszonyt. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Gróf Andrássy, Tesseni, H.-Böszörményi szövetezeti és Hungaria tea vajak uradalmi irosvai, gyenge turó mindennap iriss kapható **Deutsch Leibs** üzletében **Piac-utca 38.** és fiók üzletében **Piac-utca 72.** sz.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka-Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izó,** Csapó-u. 18.

Ha nincs pénz és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke függöny, futó és nagy szőnyegre. Páplán és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdekére, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Bocskaykerti fajborok hordószámra, valamint török- és vöröspálmára nagy mennyiségben eladó Poroszlay László termelőnél, Debreczen, Hunyady-utca 3. sz. Értekezhetni eladóval az Alföldi takarékpénztárnál.

Önt is érdekli a női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári áron kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. **Kohn-Hermann-utca Zempfler Arthur,** Hatvány-u. 17.

Különfélé.

Magyar és német gyermekeszo. Stephanic Fritsch, született Czékelyus László Nagy-szabonban, Berg-utca 6. szám alatt, saját legálább egy hold területű gyümölcsös kertjében épült házában. Háza a város legszebb helyén van, kertjéből sétával alkalmas szép rétre jutni. A kert végén saját fürdő kabái van, közel nyilvános nap- és szabad víz-fürdő. A család egyike a legelőkelőbb szász családoknak és semmi kívánni valót nem hagy fenn. Nyárán 21 éves leányt adná cserébe, előszeretettel vidéki földbirtokos családhoz. Utthon még 17 éves leánya és 11 éves fia marad. Bővebbet dr. Medgyesi járásbírónál, Debreczen, Bethlen-u. 17.

Elegáns kosztümök utcai és alkalmi toalették a Piltzer-szalomban

Széchenyi-u. 11. sz. alatt

Készülnek

Új áru! Megnyit! Új áru!

Bluz-, Alj- és Pongyola-Áruház

Csapó-u. 18. volt gyógyszerár helyén.

Saját varroda az üzletben.

Rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Gyás ruhák 5 óra alatt készítettetnek. (Mosó pongyola 5 kor)

754-1912. v. k. szám.

Árverési hirdetés

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1100/2-1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Bankegyesület r. t. debreczeni bej. cég részére 490 kor. tőke, ennek 1912. év február hó 2. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 107 kor. 60 fill. perköltség erejéig 1912. évi április hó 13-án bíróság felúfoglalt és 673 koronára becsült házbutorokból álló ingóságok **1912. évi június hó 22-én délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán Nap-utcán 7. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1912. évi június hó 3.

Török Péter, bírói kiküldött.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb hátszer a

Hollandi

Gyomoreszepek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért, szintegy felöltőszövetet, turisztalóent, selyemkangarnt stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvadás élvez, ha szövetszükségletet közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

„mühelyét áthelyezte”

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglá

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerozhető be.

Reichmann Lipót

női és férfi divat

csődtömögének

árusítása megkezdődött potóm, olcsó áron, csak rövid ideig.

ifj. Molnár Lukács

Piac-u. 85. sz. Royal szállodával szemben. (Wiener-ház.)

Simonffy- utoza 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utoza 6.
Wacha Róbert Debreczen.	Telefon 840. Telefon 840.	Agytoll- tisztító.
Varga- utoza 35.	Vidéki megkeresések és megbízások a főüzlethe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Verbőczy- utoza 14.
	Vegy-tisztító.	

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.